

Besenyi Vendel

AZ I. VILÁGHÁBORÚ HŐSI HALOTTAI JÁSZBERÉNY TEMETŐIBEN

Az elkövetkező esztendőben, 2014-ben a világtörténelmet megrendítő, sorsfordító és a világ politikai térképét átrendező esemény kezdetére, a négy évig tartó Nagy Háború kitörésének kezdetére emlékezünk. Ez a háború I. világháborúként vonult be az emberiség történetébe, s világvizonylatban 9.446.900 fő halálát jelentette. A háborúban a Központi Hatalmak részéről 24 millió 500 ezer, míg az Antant Hatalmak országaiból 43 millió 137 ezer ember vett részt. A XIX. és a XX. század során a világpolitikai helyzetet a nagyhatalmak egymásnak feszülése határozta meg. A nagyhatalmak két nagy csoportot alkottak: Központi hatalmak és Antant hatalmak. A Központi hatalmak országai: Németország, az Osztrák–Magyar Monarchia, Törökország és Bulgária. Az Antant országai: Franciaország, Anglia és Oroszország, melyhez a háborúban való belépésével csatlakozott 1915-ben Olaszország, 1916-ban pedig Románia.

Az egyes országoknak konfliktusai voltak egymással, a franciáknak a németekkel; az angolok gyarmatosítási kérdésekben rivalizáltak a németekkel; Oroszország a pánszlávizmusra hivatkozással a balkáni részeket felhasználta a Monarchia és a Török Birodalom elleni terjeszkedés érdekében. Ezt tetézték még az egyre erősebb szerb, horvát, román, olasz és szlovák nemzeti törekvések. Mindenki háborút akart, melyhez a kipattanó szikrát várták.

Ez 1914. június 28-án következett be, amikor Sarajevóban megölték a monarchia trónörökösét és feleségét. A hírek óriási visszhangja lett, és egy hónap múlva a szikra kipattant, diplomáciailag nem tudták rendezni az eseményt, a háború kitört, az Osztrák–Magyar Monarchia 1914. július 28-án hadat üzent Szerbiának, majd július 31-én általános mozgósítást rendelt az egész Monarchia területén. Július 30-án az orosz cár általános mozgósítást rendelt el a Monarchia ellen. Augusztus 1-jén Németország hadat üzent Oroszországnak, 3-án Belgiumnak és Franciaországnak. Augusztus 1-jén a francia kormány általános mozgósítást rendelt el. Augusztus 4-én Nagy-Britannia hadat üzent Németországnak, 12-én Franciaország és Nagy-Britannia az Osztrák–Magyar Monarchiának. Augusztus 5-én a Monarchia hadat üzent Oroszországnak, 6-án Szerbia Németországnak.

Európa lángokban állt, elkezdődött a rövid időre tervezett háború, melynek sajnos nagy áldozatokat követelve, csak négy év múlva lett vége.

A csatatereken nagyon sokan meghaltak, „elestek”, és nagyon sokan megsebesültek. Az elesettek számbavételét, anyakönyvezését és eltemetését a tábori lelkészek végezték. A monarchia magyar állampolgárságú elesettjeinek adatait továbbították Budapestre, ahonnan a Belügyminisztérium kb. egy év múlva továbbította azokat az elesett katona születési helye szerinti anyakönyvi hatóságokhoz. Ők elvégezték a polgári halotti anyakönyvezést, a megjegyzés rovatban minden esetben olvasható: „A hazáért hősi halált halt katona” bejegyzés.

A sebesültek elsősegélyben való részesítését, összegyűjtését és a kötőhelyre való szállítását az egészségügyi katonák, „szanitécek” végezték, az orvosok pedig az alapellátást követően a fronton felállított tábori kórházakban kezelték tovább őket. A szállítható betegeket a hátszágba küldték további gyógykezelésre, ún. „katonai tartalék” kórházakba, polgári kórházakba, illetve az e célra felállított vöröskeresztes kórházakba.

Magyarország nagy részét, így a Jászságot is elkerülték a harci események, hős katonafiaink az országhatáron kívül harcoltak, csak esetleges gyógykezelésükre kerültek haza, s felgyógyulásuk után újra a front valamelyik szakaszán folytatták harci tevékenységüket.

Hősi halottak síremléke

A hátország készült a sebesültek fogadására, ápolására, gyógykezelésére, így Jászberény is. Alig hogy elkezdődött a háború, a jászberényi katonák még el sem távoztak a csataterekre, 1914. augusztus 2-án Eördögh Oszkár kórházigazgató főorvos a Jászberény című újságban bejelentette, hogy a kórházban betegápolói tanfolyamot szervez, és 20-40 év közötti hölgyek jelentkezését várja a következő napon a kórházban. A tanfolyamot megszervezték, a képzés elindult, és szeptember második hetében a városháza nagytermében avatták fel az első végzeteket. Még azon a héten újabb tanfolyamokat szerveztek, újabb csoport oktatását kezdték el a kórházban.

Ugyancsak szeptember második hetében a Vöröskereszt felhívására sebesültkórház létesítésére irányuló szervező munka kezdődött el Jászberényben. A helyi kerületi munkásbiztosító pénztár felajánlotta, hogy két termét kórháznak rendezi be, és a szükséges berendezéseket társadalmi úton beszerzi, melyhez kéri a város lakosságának segítségét. A helyi Vöröskereszt Egyesület szeptember 20-án közgyűlést tartott, ahol a vezetőség bejelentette, hogy Vavrik Endre ügyvezető alelnök közbenjárására a helyi fogházból a felállítandó kisegítő sebesültkórház részére 100 teljesen felszerelt ágyat bocsátanak az egyesület rendelkezésére, a kaszárnyából pedig 100 ágyat felszerelés nélkül, s e 100 ágy felszerelését gyűjtés útján kell beszerezni. Ugyanígy kell szervezni a konyhai és étkezési felszereléseket is. Élelmezésre a hadügyi kincstár a tisztek után 3, a legénység után 2 koronát biztosít naponta, de a kórház működéséhez még így is 12.000 korona forgótőkére van szükség. Ennek érdekében az ügyvezető alelnök a helyi 4 pénzügyi és a közbirtokosság vezetőit értekezletre hívta össze,

Hősi halottak közös síremléke

vüek – megérkeztek, és az ismétlő iskolában elkezdődött a gyógyító munka.” Jászberénybe a háború folyamán két alkalommal terveztek hadikórházat telepíteni. 1915 februárjában felmerült a gondolat, hogy az üresen álló laktanyában 1200 ágyas hadikórházat rendezzenek be. Ez magasabb katonai célok miatt nem valósult meg, ugyanis április 20-án a II. honvédtábornok egy pótzászlóalját Szécsényből Jászberénybe helyezték. Az 1916–17-es tanévben a halicsi kórház a gimnázium épületébe szeretett volna költözni, azonban nem találtak alkalmas helyiséget a gimnázium részére a tanítás céljára, így a kórház vezetése elállt ettől a szándékától.

A Jászságban a legnagyobb betegforgalmat a jászberényi vöröskeresztes kórházak bonyolították le, de a polgári kórházban, az Erzsébet kórházban is gondoztak betegeket. 1914 karácsonyán 218 beteg katonát ápoltak Jászberényben. 1915. november végén készítettek egy jelentést, mely szerint a jászberényi kórházakban egy év alatt 6758 beteget kezeltek. A lakosság nagy szeretetet és szimpátiát mutatott a sebesült és beteg katonák iránt. Gondozásukat és kiszolgálásukat helyi női önkéntesek végezték, ruhát, élelmet, ajándékokat gyűjtöttek részükre, karácsonykor ünnepeket rendeztek, karácsonyfákat állítottak a kórházakban, és minden beteg katona ajándékot kapott. Ma talán szokatlannak tűnik, minden ajándéksomagnak szerves része volt a dohány, a cigaretta vagy a szivar. Még 1914 novemberében 550 fős Ozsonna Társaság alakult, melynek tagjai minden kedden és pénteken este 6 és 7 óra között süteménnyel kedveskedtek a város összes kórházában ápolt katonának. A lakosság a kórházak részére természetbeni adományokat gyűjtött.

akik vállalták, hogy ezt az összeget kamatmentesen az egyesület rendelkezésére bocsátják a háború egész idejére.

Döntöttek a sebesültek kórházak helyéről, azok a gazdasági ismétlő iskolában Tóth Sándor, Leitner Ármin és a munkásbiztosító pénztár által felajánlott helyiségekben lettek felállítva. A közgyűlés reményét fejezte ki, hogy sürgős, de alapos munkával 2000 sebesült katona részére e kisegítő kórházak mihamarabb készen állnak.

A Jászságban még Jászapátin, Jászárokszálláson és Jászakiséren létesült vöröskeresztes kórház. Ezen kívül 1916. szeptember első napjaiban egy katonai bizottság Jászapátin a gimnázium épületét katonai kórház céljára lefoglalta. A 4. számú honvéd tartalékkórház költözött oda, és 1917. április 24-én költözött el, s az intézmény ettől kezdve újra az oktatás céljait szolgálta.

Jászberényben jó szervező munkával a kisegítő kórházak október elejére „fogadóképesekké váltak, s október 5-én az első beteg katonák – mintegy 30 fő az északi harcterről, főleg olasz és német anyanyel-

E kórházakban a gyógyító munkát Jászberény orvosai végezték. A kórház orvosain kívül még hét orvos dolgozott ez idő tájt. A vöröskeresztes kórházak vezetői tevékenységét is Eördögh Oszkár, az Erzsébet kórház igazgatója látta el, az ápolónői munkákat pedig önkéntes vöröskeresztes nővérek végezték 1918 végéig, a vöröskeresztes kórházak megszűnéséig. Eördögh Oszkár munkája elismeréseként a Vöröskereszt másodosztályú díszjelvénye kitüntetésben részesült, a munkában élenjáró ápolónőket pedig Ferenc Szalvátor főherceg oklevéllel és díszéremmel tüntette ki.

Sajnos a sebesült és beteg katonák közül nem mindenki távozhatott el gyógyultan, nem térhettek vissza szeretteikhez, vagy nem térhettek vissza a háború, a csataterék embertelen világába. Megfáradt testük Jászberény valamelyik temetőjében, meggyötört lelkük pedig az égben nyert örök nyugalommal.

Jászberény földjében az itt meghalt hadifoglyokat és szerb internáltakat, valamint a háborúban szerzett betegségben a háború befejezése után meghaltakat is beleértve 199 fő I. világháborús hősi halott nyugszik. 1914 és 1918 között Jászberény kórházaiban és a helybéli születésű, betegszabadságon itthon levő katonákkal együtt 135 fő halt meg. Közülük 2 fő a kaszárnyában, 1 fő pedig a fogházban lelte halálát. 33 jászberényi születésű személy esetében nem tudtam eldönteni, hogy kórházban vagy otthon érte-e a halál őket, így a mellékelt táblázatban az „otthonukban meghaltak” rovatban vettem nyilvántartásba őket. A laktanyában és a fogházban meghalt 3 személyt is ideszámítottam, így lett ez a létszám 36 fő.

23 család – nyilván a tehetősebbek – a csatatereken elesett vagy a front valamelyik tábori kórházában meghalt hozzátartozóját hazaszállíttatta, és a családi sírkertben, Jászberényben eltemette. Ezek a temetések is 1914–18 között történtek.

A háborúban szerzett betegség következtében meghaltak száma 8 főre tehető.

Így a Nagy Háború – korabeli szóhasználatnál élve – Jászberényben eltemetett osztrák-magyar áldozatainak létszáma: $135+23+8 = 166$ fő. Valamennyiük esetében a halotti anyakönyvi bejegyzés megjegyzés rovatában az alábbi olvasható: „A harctéren szerzett betegség,” vagy „A harctéren szerzett sebesülés következtében hősi halált halt katona.”

1914-ben szerb, 1915-ben oláh internáltakat hoztak Jászberénybe. Az oláh internáltak haláláról nincs feljegyzés, a szerbek közül viszont 16-an haltak meg. Őket a Szent Imre, illetve a régi református temetőben helyezték örök nyugalomba.

A munkaerőhiány enyhítésére (a férfiak a háborúban voltak) 1915 májusától lehetőség nyílt hadifoglyok alkalmazására. Ezzel a lehetőséggel sokan éltek a Jászságban. Orosz, olasz és montenegrói hadifoglyok érkeztek és dolgoztak jászberényi gazdáknál. Közülük 12 orosz, 3 olasz és egy montenegrói hadifogoly halt meg betegség következtében. Közülük 1 fő az izraelita temetőben, a többi pedig a Szent Imre temetőben alussza örök álmát.

1918 novemberében, az összeomlás után a Romániából hazatartó német katonák közül 1 fő Jászberényben közlekedési baleset következtében meghalt, a református Ótemetőben hantolták el.

Így a Jászberényben nyugvó I. világháborús áldozatok nemzetiségi megoszlása az alábbiak szerint oszlik meg:

Osztrák-magyar:	166 fő
Német	1 „
Montenegrói	1 „
Olasz	3 „
Orosz	12 „
Szerb	16 „

Hősi halott síremléke

Eltemetésük helye szerinti megoszlás:

Szent Imre temető	141
Fehértói temető	7
Új temető	5
Porteleki temető	4
Református Ótemető	34
Izraelita temető	8
<i>Összesen:</i>	<i>199 fő</i>

A temetők közül a Református Ótemetőt az 1960-as években felszámolták, a hősök maradványait a mai Református temetőbe vitték át, s maradványaik felett a síremlék felirata: „Hőseink.”

A Szent Imre temetőben az I. világháború alatt külön sírtestet alakítottak ki. Ez máig is megvan, gondozását a Szent Imre Temetőért Alapítvány végzi. Azonban nem mind a 141 főt ebben a sírkertben temették el – itt már szinte alig van síremlék, viszont Büki Jánosé itt látható –, hanem a temető más részein is találkozhatunk ezen időszakban eltemetett hősökkel, így Kiss Ferenc, Darázs Kálmán, Kohári Imre és Sárközi János sírjai még viszonylag jó állapotban megvannak.

A Fehértói temetőben Ibrányi Ferenc főhadnagy sírját nemrég felnyitották – jó állapotban van.

A Nagy Háború kitörésének 100. évfordulója alkalmából célszerű lenne a ma még fel nem számolt I. világháborús sírokat számba venni és helyi védelem alá helyezni. Hősök voltak ők, vélt vagy valós érdekekért harcolva, esküjükhöz híven. A kapott parancsot mindenkor teljesítették, ezért fiatal életüket is feláldozták, vállalva a halált, hátrahagyva fiatal feleséget, kisgyermeket, kedvest, szülőt. Az elismerés hangján kell szólnunk róluk, ők Magyarország hősei, Jászberény hősei – ők a mi hőseink.

Az I. világháború alatt és a háborúban szerzett betegség következtében, a háború után meghalt és Jászberényben eltemetett katonák, hadifoglyok és internáltak

I. Jászberényben a kórházban vagy betegszabadságon itthon levő meghalt és eltemetett I. világháborús hősi halottak:

A rövidítésekre vonatkozó megjegyzések: *Jászberényben haltak meg (Jb.), a kórház (kh.), vöröskeresztes kórház (vkh.), fogház (fh.), kaszárnya (k.), laktanya (l.) külön jelölve. Alakulatok: cs. és kir. 68. gyalogezred (68. gye.), m. kir. 29. honvéd gyalogezred (29. h. gye.), 31. tüzér ezred (31. te.), m. kir. 11. honvéd gyalogezred (11. h. gye.), 11. honvéd pótzászlóalj (11. pz.), 4. vonatosztály (4. vo.), m. kir. V. sz. méntelep (V. m.), m. kir. 21. honvéd gyalogezred (21. h. gye.), 31. honvéd pótzászlóalj. (31. pz.), 55. tábori tüzérezred (55. te.), m. kir. 1. honvéd huszárezred (1. he.), cs. és kir. 34. gyalogezred (34. gye.)*

1. Szent Imre temető (98 halott):

név	életkor	szül.hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Pesti István	34	Jászberény	68. gye.	Jb.	1914. 11. 15.	1914. 11. 19.
Horti Nagy János	35	Jászfényszaru	“	“	1915. 09. 25.	1915. 09. 27.
Kalmár Gábor	20	Jákóhalma	n.a.	“	1916. 09.02.	1916.09.04.
Kuczora József	50	Jászberény	88. gye.	“	1916.11.02.	1916.11.03.
Dudás István	27	Jászberény	29. h.gye.	“	1917.05.15.	1917.05.16.
Vígh József	38	Jászberény	n.a.	“	1917.05.21.	1917.05.22.
Sisa János	24	Jászberény	“	“	1917.05.21.	1917.05.22.
Vidi József	33	Jászberény	68.gye.	“	1917.08.03.	1917.08.05.
Hegyesi László	39	Jászberény	n.a.	“	1917.12.29.	1917.12.31.
Mészáros János	47	Jászberény	29. h.gye.	“	1918.03.13.	1918.03.14.
Gömöri Lajos	18	Jászberény	“	“	1918.04.17.	1918.04.19.
Kis József	18	Jászberény	“	“	1918.05.29.	1918.05.30.
Kispál János	30	Jászberény	29. h.gye.	“	1918.07.19.	1918.07.21.
Ménkü József	47	Jászberény	“	“	1918.11.16.	1918.11.17.
Baráth András István	25	Jászberény	n.a.”	“	1916.07.22.	1916.07.24.
Matók Sándor	30	Jászberény	29.h.gye.	“	1917.08.14.	1917.08.16.
Kispiroska Ferenc	36	Jászberény	68.gye.	“	1918.03.25.	1918.03.27.
Hartyányi István	28	Jászberény	“	“	1915.09.14.	1915.09.16.
Kövér István	29	Jászberény	“	“	1916.02.03.	1916.02.05.
Jankovics János	42	Jászberény	n.a.	“	1916.08.28.	1916.08.29.
Rigó István	38	Jászberény	“	“	1917.02.19.	1917.02.21.
Kispál József	24	Jászberény	“	“	1918.03.19.	1918.03.21.
Kollár Imre	27.	Jászberény	31.te.	“	1918.04.30.	
Kozler János	41	Jászberény	n.a.	“	1918.10.08.	1918.10.10.
Kiss Ferenc	39	Jászberény	“	“	1918.10.21.	1918.10.22.
Erős Elek	23	Jászberény	“	“	1918.06.03.	1918.06.03.
Angyal József	37	Jászberény	“	“	1918.11.22.	1918.11.24.
Bathó András	31	Jászberény	“	“	1915.06.10.	1915.06.12.
Buga János	44	Jászberény	“	“	1918.07.13.	1918.07.15.
Labáth József	23	Jákóhalma	29.gye.	“	1917.03.04.	
Besenyi Ferenc	29	Jászberény	n.a.	“	1916.11.25.	1916.11.27.
Takács János	25	Baranya (Ung m.)	11.h.gye.	“	1915.09.09.	1915.09.11.
Paulo Vaszily	38	Domafálva	“	“	1915.10.22.	1915.10.24.
Száraz Péter	41	Krasznabétek	“	“	1915.11.19.	1915.11.21.

Gedzor János	21	Bilak (Bereg m.)	“	“	1916.01.19.	1916.01.21.
Kondás Ferenc	20	Nyírlugos	“	“	1916.01.25.	1916.01.28.
Gébel Gyula	23	Vinna (Ung m.)	“	“	1916.02.22.	1916.02.24.
Erdei Gyula	20	Fábiánháza (Szatmár m.)	“	“	1916.02.22.	1916.02.24.
Korbély Mihály	23	Medence (Bereg m.)	“	“	1916.02.28.	1916.02.29.
Pern János	21	Deskófalva (Bereg m.)	“	“	1916.02.28.	1916.02.29.
Sztankovics János	21	Kistűzfalva (Bereg m.)	“	“	1916.03.09.	1916.03.11.
Mályi István	21	Szirenfalva (Ung m.)	“	“	1916.03.10.	1916.03.11.
Kápuszta Fedor	47	Kisanna (Bereg m.)	“	kh.	1916.03.25.	1916.03.27.
Hosszú György	49	Magasrév	“	k.	1916.03.31.	1916.04.02.
Prekup György	35	Nyíradony	“	Jb.	1916.04.10.	1916.04.12.
Sebők György	41		11. pz.	“	1918.09.06.	
Talapa János	40	Felsőtátárszél	11. h. gye.	“	1916.06.11.	1916.06.12.
Holovácskai Illés	24	Bakosfalva	“	“	1916.09.24.	1916.09.26.
Mészáros András	23	Nagykálló	“	“	1916.10.12.	1916.10.14.
Kopor Károly	41	Nagybereg	“	“	1917.01.15.	1917.01.17.
Petróczi János	19	Szajkafalva (Bereg m.)	“	“	1917.02.16.	1917.02.18.
Panyik András	48	Demjén (Heves m.)	“	“	1917.03.03.	1917.03.06.
Lengyel László	48	Hátszegkenéz (Bereg m.)	“	“	1917.03.08.	1917.03.10.
Karaman Mihály	36	Székó (Ung m.)	“	“	1917.04.28.	1917.04.30.
Bús István	47	Tápiószéle	4. vo.	“	1917.05.05.	1917.05.06.
Baranyai József	40	Vindornyaszlós (Zala m.)	n.a.	“	1917.05.13.	1917.05.15.
Potoczki János	18	Hegyombás	11. h. gye.	“	1917.07.11.	1917.07.13.
Vojtun Gyula	20	Fenyvesvölgy (Ung m.)	“	“	1917.07.14.	1917.07.16.
Smajda János	27	Gálócs (Ung m.)	“	“	1917.08.14.	1917.08.17.
Vug György	50		V.m.	“	1917.10.06.	1917.10.08.
Mihner Péter	49	Magyarád (Arad m.)	ménieskar	“	1917.10.15.	1917.10.17.
Wihancz János	19	Kisvadas (Bereg m.)	11. h. gye.	kh.	1917.12.12.	1917.12.14.
Kerepesi György	22	Fegyvernek	“	Jb.	1917.12.19.	1917.12.23.
Teschel Antal	24	Szentgotthárd	“	kh.	1918.01.16.	1918.01.18.
Papp Ferenc	30	Szabolcs (Szabolcs m.)	“	“	1918.01.17.	1918.01.21.
T. Németh János	19	Gáva (Szabolcs m.)	“	“	1918.02.25.	1918.02.26.
Dallos János	30	Tiszaeszlár	“	“	1918.03.10.	1918.03.12.
Kakas István	27	Ecséd (Heves m.)	ménieskar	“	1918.04.14.	1918.04.15.
Csicsák Sándor	18	Pálócz (Ung m.)	11. h. gye.	“	1918.05.23.	1918.05.24.
Hercuszki László	48	Zsukó (Bereg m.)	“	l.	1918.05.31.	1918.06.12.
Zsanda József	20	Kék (Szabolcs m.)	“	kh.	1918.06.16.	1918.06.18.
Gombos Gyula	20	Csap (Ung m.)	“	“	1918.06.28.	1918.06.29.
Bóbita László	24	Tüzesmező	“	“	1918.07.01.	1918.07.03.
Hutics? Mutics? János	35	Sóhat (Ung m.)	“	“	1918.07.01.	1918.07.03.
Deák Mihály	21	Mihálka (Máramaros m.)	“	Jb.	1918.07.09.	1918.07.11.
Büki János	22	Alsóoszko (Vas m.)	“	“	1918.07.15.	1918.07.18.
Márkus József	43	Vásárosnamény	“	kh.	1918.10.01.	1918.10.02.

Sabjanovics Boldizsár	40	Nagyszöllös	“	“	1918.10.11.	1918.10.13.
Sztaskó András	29	Nyíregyháza	“	“	1918.10.10.	1918.10.13.
Muszka János	23	Komlós (Bereg m.)	“	“	1918.10.14.	1918.10.16.
Bogis György	33	Verebes	“	“	1918.10.17.	1918.10.19.
Kubrien Pál	26	Tiha (Ung m.)	“	“	1918.10.29.	1918.10.30.
Kaszás Mihály	29	Gereny	“	“	1918.11.02.	1918.11.04.
Kisbellér Dániel	38	Szentsimon (Gömör m.)	“	“	1918.11.01.	1918.11.04.
Sebők György	43	Kávás (Szabolcs m.)	“	Jb.	1917.09.06.	1917.09.07.
Sztancsák János	27	Ungvár	“	“	1918.11.22.	1918.11.25.
Szabó Imre	35	Lajosmizse	csendőrség	“	1915.09.19.	1915.09.23.
Recsányi István	49	Nagykörfű	29.h.gye.	“	1918.04.25.	1918.05.02.
Horváth Kálmán	34	Nemesapáti (Zala m.)	n.a.	“	1917.02.27.	1917.03.01.
Bozsó Sándor	34	Mindszent (Csongrád m.)	“	“	1917.03.17.	1917.03.19.
Blaha Elek	45	Turjavágás (Ung m.)	“	“	1917.06.27.	1917.06.28.
Molnár József	31	Bozsók (Vas m.)	“	fh.	1917.11.05.	1917.11.07.
Juszkó János	35	Nakócz	11.h.gye.	n.a.	1915.05.26.	1915.05.28.
Páncsics János	45	Ligvánd (Somogy m.)	68.gye.	“	1915.09.27.	1915.09.29.
Tirpák János	42	n.a.	n.a.	“	1916.03.14.	n.a.
Bogdán Vazul	37	n.a.	21.h.gye.	“	1916.09.04.	n.a.
Hantos László	20	“	n.a.	“	1918.03.14.	“
Mali János	42	Kisszalacska (Ung m.)	11. h.gye.	“	1916.11.07.	1916.11.08.

2. Fehértói temető (1 halott):

név	életkor	szül.hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Somogyi Vendel	24	Jászberény	68.h.gye.	Jb.	1916.04.17.	1916.04.21.

3. Új temető (2 halott):

név	életkor	szül.hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Kocza Elek	44	Jászberény	n.a.	Jb.	1916.01.01.	n.a.
Gombkötő János	34	“	“	“	1917.02.13.	1917.02.15.

4. Izraelita temető (4 halott):

név	életkor	szül.hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Deutsch Éliás	40	Jászberény	29.pz.	Jb.	1917.06.27.	n.a.
Farkas Herman	18	Fejércse	11. pz.	n.a.	1915.10.22.	“
Schwarz Éliás	37	Levelek	“	“	1916.02.29.	“
Rozenblum Márk	19	Kislécfalva	“	“	1917.10.17.	“

5. Porteleki temető (2 halott):

név	életkor	születési hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Csík László	28	Jászberény	n.a.	Jb.-Portelek	1918.01.17.	1918.01.19.
Durucz László	44	“	“	“	1918.10.17.	1918.10.19.

6. Református ötemető (28 halott):

név	életkor	születési hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Nánásy Sándor	53	Jászberény	11.h.gye.	Jb.	1918.07.25.	
Szikra Tóth Sándor	38	“	11.pz.	“	1918.06.03.	1918.06.05.
Nemes Tamás	29	Jáskisér	n.a.	“	1914.11.09.	1914.11.20.
Varga Lajos	35	Fábiánháza	“	kh.	1915.05.19.	1915.04.20.
Nagy Lajos	31	Ilk	“	“	1915.06.03.	1915.06.05.
Köröskényi Bertalan	42	Tiszaszalka	11.h.gye.	“	1915.09.24.	1915.09.26.
Hidi Ferenc	36	Nagydobrony	“	“	1915.12.20.	1915.12.21.
Balogh Mihály	28	Kálca (Zemplén m.)	“	vkh.	1916.01.30.	1916.10.31.
Nyerges András	51	Kemence	“	Jb.	1916.03.11.	1916.03.12.
Császár Sándor	28	Tiszalök	“	kh.	1916.04.23.	1916.04.25.
Földesi Kálmán	51	Kántorjánosi	“	“	1916.05.20.	1916.05.22.
Pénzes Sándor	36	Mátészalka	“	“	1916.12.23.	1916.12.26.
Sinka János	46	Nyírbogdány	“	“	1917.01.03.	1917.01.05.
Kovács Kálmán	21	Kisdobrony (Bereg m.)	“	“	1917.02.17.	1917.02.19.
Kovács Lajos	38	Bagdaló (Bereg m.)	“	“	1917.02.22.	1917.02.24.
Kósa Miklós	22	Gulács	“	III.ker iskola	1917.02.24.	1917.02.26.
Csáknádi János	19	Felsőregnec (Zemplén m.)	“	kh.	1917.03.25.	1917.03.26.
Muzsai István	23	Fehérgyarmat	“	“	1917.04.07.	1917.04.09.
Szabó Mihály	23	Tiszaszentmárton	“	“	1917.11.08.	
Ozsváth József	45	Pusztadaróc	“	“	1918.01.29.	
Balla János	20	Újdávidháza	“	“	1918.06.20.	
Benkő Pál	21	Beregdéda	11. pz.	“	1918.09.19.	
Kőszegi László	26	Nagykalász	“	“	1918.09.21.	

Németh András	47	Ibrány	“	“	1918.10.05.	
Dancs András	21	Mándok	“	“	1917.03.09.	
Katona Sándor	38		“	“	1916.03.26.	
Széll Sándor	50	Püspökladány	“	“	1918.06.02.	
Nemes József	39	Csépa	“	“	1918.11.05.	

II. Harctereken vagy nem jászberényi hadikórházakban elhunyt és Jászberényben eltemetett

I. világháborús hősi halottak

1. Szent Imre temető (14 halott):

név	életkor	születési hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Fridvalszki Sándor	30	Jászberény	68.gye.	Debrecen	1915.04.02.	1915.04.05.
Darázs Kálmán	21	Jászberény	“	Ungvár	1915.04.19.	1915.05.02.
Sárközi János	32	Jászberény	29.h.gye.	Ménésfalva	1915.04.14.	1915.05.16.
Kotán Imre	29	Jászberény	68.gye.	Munkács	1915.06.17.	1915.06.18.
Szabó Antal János	41	Jászberény	29.h.gye.	Boszna-Bród	1915.05.04.	1915.07.04.
Árva Imre	36	Jászberény	n.a.	Szatmárnémeti	1916.02.06.	1916.02.12.
Völgyi Kálmán	21	Jászberény	34.gye.	Gyula	1916.05.13.	1916.05.18.
Kovács Vendel	33	Jászberény	“	Losonc	1916.08.16.	1916.08.21.
1916.09.19. Liba József	25	Jászberény	n.a.	Homonna	1916.	09.07.
Szalóki István	46	Jászberény	29.h.gye.	Budapest	1916.11.03.	1916.11.18.
Kispiroska István	43	Jászberény	n.a.	Prága	1917.04.24.	1917.04.29.
Matók Menyhért	24	Jászberény	68.gye.	Köpcsény	1917.05.24.	1917.06.01.
Móra János	21	Jászberény	n.a.	Győr	1918.11.10.	1919.03.22.
Lantos László	20	Jászberény	“	Nyíregyháza	1918.03.22.	1919.04.22.

Hősi halott síremléke

2. Fehértói temető (5 halott):

név	életkor	születési hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Czigány János	30	Jászberény	n.a.	Kolozsvár	1915.04.14.	1915.04.17.
Csillik Dezső	31	Jászberény	29.h.gye.	Kassa	1916.01.14.	1916.01.17.
Ibrányi Ferenc	23	Jászberény	“	Drohobic	1915.05.25.	1916.04.20.
Csillik Pál	22	Jászberény	“	Ungvár	1915.02.22.	1916.05.22.
Kormos László	40	Jászberény	1.he.	Budapest	1917.03.21.	1917.03.25.

3. Új temető (2 halott):

név	életkor	születési hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Bódi Imre	31	Jászberény	29.h.gye.	Fiume	1915.01.01.	1915.01.14.
Kun József	31	Jászberény	55. te.	Kassa	1917.03.14.	1917.03.22.

4. Porteleki temető (2 halott):

név	életkor	születési hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Torma Vendel	21	Jászberény	n.a.	Nagyvárad	1915.04.24.	1915.04.26.
Sóspataki János	22	Jászberény	“	Miskolc	1916.06.20.	1916.06.25.

III. A háborúban szerzett betegség következtében meghaltak és Jászberényben eltemetett hősi halottak:

1. Szent Imre temető (2 halott):

név	életkor	születési hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Szalói Pál	43	Jászberény	n.a.	Jb.	1919.01.02.	1919.01.04.
Magócs Béla	40	Jászberény	“	“	1919.03.24.	1919.03.25.

2. Fehértói temető (1 halott):

név	életkor	születési hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Szabó Lajos	39	Jászberény	4.vo.	Budapest	1919.10.18.	1919.10.22.

4. Izraelita temető (3 halott):

név	életkor	születési hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Szabó Endre	24	Jászberény	31. pz.	Jb.	1919.08.01.	n.a.
Weisz Béla	28	Jászberény	n.a.	“	1921.10.22.	“
Policzer Ernő	27	Rutka	31.pz.	“	1920.04.16	“

Hősi halott síremléke

5. Reformtáus ótemetőben (1 halott):

név	életkor	születési hely	alakulat	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Szőke Ferenc	37	n.a.	11.pz.	Jb.	1919.04.20.	n.a.

IV. A Nagy Háború folyamán Jászberényben meghalt német katona
Református ótemető

név	életkor	születési hely	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Pillich János Friedrich Wilhelm	23	n.a.	Jb.	1918.11.14.	n.a.

A Nagy Háború folyamán Jászberényben meghalt és eltemetett hadifoglyok

1. a, Szent Imre temető - montenegrói nemzetiségűek (1 halott):

név	életkor	születési hely	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Vukovics Velison	26	n.a.	kh.	1918.11.04	1918.11.05.

1. b, Szent Imre temető - olasz nemzetiségűek (3 halott):

név	életkor	születési hely	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Cavala Pietro	24	n.a.	n.a.	1918.07.07.	n.a.
Masulba Angelo	24	Nápoly	kh.	1918.10.25.	1918.10.27.
Vegoscocco Giovanni	22	Velence	“	1918.11.11.	1918.11.23.

1. c, Szent Imre temető - orosz nemzetiségűek (11 halott)

név	életkor	születési hely	halál helye	halál ideje	temetés ideje
Titkov Dimitrij	32	n.a.	Jb.	1916.06.12.	1916.06.15.
Csumak Pavel	35	“	“	1917.06.29.	1917.06.30.
ismeretlen		“	“	1918.02.05.	1918.02.06.
Klokov Nikolaj	34	Szimra	Jánoshida	1918.08.25.	1918.08.26.
Parsen Dániel	25	Alexandrowk	kh.	1918.10.22.	1918.10.24.
Kutcsin Nikolaj	29	Bizimo	“	1918.10.23.	1918.10.24.
Proszkov Dimitrij	28	Sziminjevszk	“	1918.10.24.	1918.10.26.
Vasselkyn Iván	24	Kalmenkov	“	1918.11.01.	1918.11.03.
Libucski Vam	24	Szibéria	“	1918.11.01.	1918.11.04.
Bukasin Vaszil	27	Szibéria	Jb.szőlőkben	1919.11.25.	1919.02.28.
Fülöp József	24	Kremencsik (Ukrajna)	kh.	1918.10.16.	1918.10.17.

1914-18 között Jb.-ben meghalt összesen							135
kórházban	70				26	3	99
otthon	28 #	1	2	2	2	2	36
1914-18. között frontról hazaszállítva összesen							23
csataterén meghalt	2	1					3
hadikórházban meghalt	12	4	2	2			20
1918 után harctéri betegségben elhunyt	2	1	1		1	3	8
szerb internáltak	12				4		16
hadifoglyok összesen							16
orosz	11					1	12
olasz	3						3
montenegrói	1						1
meghalt német katona					1		1
	121	7	5	4	34	8	199

Megjegyzés:

Ezen kimutatás a forrásmunkáknál említett polgári és egyházi anyakönyvek, valamint a Jászberényi Katonai Nyilvántartó Hivatal által közölt kimutatás egybevetésével készült.

Az elhalálozás helyén, ahol csak Jászberény van beírva, ők is valamelyik városban levő kórházban haltak meg.

#ebből 2 fő a laktanyában, 1 fő pedig a fogházban halt meg.

Felhasznált forrásmunkák:

Szülőföldünk a Jászság – Helytörténeti olvasókönyv. Jászberény, 2011.

Sugárné Konksek Aranka: A szegénygondozás, az orvoslás és a közegészségügy története Jászberényben. Jászberény, 2000.

Sugárné Konksek Aranka: Jászberény temetői. Jászberény, 2006.

Máté Éva: Vöröskereszt a Jászságban. Jászberény, 2006.

Jászberény halotti anyakönyve 1914–1922. – polgári Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltára – Szolnok.

A jászberényi Római Katolikus Egyház Halotti Anyakönyve. Főplébánia – Jászberény

A jászberényi Református Egyház Halotti anyakönyve 1914–1922. (hiányos) Református Lelkipásztori Hivatal – Jászberény

A jászberényi Református Egyház Halotti anyakönyvének mutatója 1914–1922. Református Lelkipásztori Hivatal – Jászberény

Jászberény Katonai Nyilvántartó Hivatal kimutatása

„Átnézet a Jászberény rendezett tanácsú város területén levő összes temetőről, melyekben hősök vannak eltemetve” – névsor van hozzá mellékelve. Készítette: Jászberényben 1921. március 1-én Beleznay őrnagy. Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltára – Szolnok.

Jászberény város közigazgatási iratai – 1914. – 832-883. 661. számú doboz.